

Я, мама і війна

Юрій Гундарів

Єгору через два місяці виповниться лише п'ять років, але він вже зовсім дорослий. Недарма мама каже: "Ти мій єдиний тепер мужчина, мій захисник".

Вони з мамою удвох живуть у гуртожитку. Кімната велика, світла. Високі старовинні вікна з видом на парк. Просто під вікном — його "кабінет": маленьке дерев'яне ліжко і такі ж маленькі стіл і стільчик.

Щоправда, туалет і душова — поверхом вище. Але мама повторює, що це нічого, дурниця, що люди й не у таких умовах живуть, а в них і взагалі королівські хорони. І ще мама каже, що вони незабаром отримають квартиру. Так їй сказали після того, як тато загинув на війні — уламок влучив прямо в татусеве серце.

Коли це трапилось, Єгор був у бабусі Галі на селі. Спочатку він нічого не знав. Літо минуло, мама забрала його додому, в гуртожиток. Й одразу він побачив на стіні татусів портрет, якого раніше не було. На портреті татусь такий молодий, вродливий, у військовій формі й з маленькою квіткою в усміхнених губах.

Тепер Єгор не грає з хлопчиками у войнушку. Він уже знає, як це жахливо, коли була людина, жива, весела... Ось тато підкидає тебе майже під стелю сильними руками, ловить і притискає до себе ніжно-ніжно... Єгор іноді заплющує очі й відчуває, як його лиця торкаються трішки колючі татусеві щоки. Він і малює завжди тата з маленькими цяточками на підборідді. Й обов'язково з квіточкою у губах. Так ось була людина, а тепер її нема. Лише на портреті.

Він прагне у всьому допомагати мамі. Коли вона забирає його зі садка, буквально силою виривав один із пакетів з маминих рук. Мужчина повинен допомагати жінці. Тим більше, якщо ця жінка — твоя мама. Єгор дуже любить свою маму. Більше, ніж бабусю Галю. І навіть більше, ніж тата.

Він вважає, що мама в нього найвродливіша. Й найдобріша. Буває, він щось зробить не так, не спеціально, звичайно. Ось, скажімо, впустить пляшку молока на підлогу, намагаючись допомогти мамі розібрати господарські сумки. А вона нічого йому не скаже, як деякі мами кричать на своїх дітей: звідкіля, мовляв, руки в тебе ростуть?! Його мама одразу все кидає і біжить за ганчіркою. А він стоїть і дивиться, як вона навприсядки однією рукою збирає ганчіркою розлите молоко, а другою поправляє волосся — таке світле, запашне. Йому стає дуже гірко, що засмутив маму, якій так хотів допомогти, й він щосили намагається не розплакатися, щоб не засмутити її ще більше.

Єгор знає, що мамі не можна нахилитися, адже в її животику живе своїм прихованим від усього світу життям його майбутня сестра Настя. Й ось від цього знання на душі стає ще гірше, греблю прориває, і сльози гарячими струмками падають з його очей просто в молочну калюжку. Мама кидає ганчірку на підлогу й обіймає його, намагаючись не торкатися білими від молока долонями.

Які ж чудесні такі миті, коли можна заритися у тепле мамине тіло й загарчати, зовсім як ведмедик у зоопарку: "Ма-а-а!.."

Єгор дуже любить хвилини перед сном. Вони сидять з мамою на його ліжку і дивляться у вікно. Татусь посміхається з портрета, покусуючи квітку. Нічні метелики намагаються прорватися у кімнату, з легким тріском б'ючись об штори. На небі визрівають перші зорі. Мама завжди каже, що десь серед них літає татусева душа, заглядаючи до них у вікна.

Нарешті мама цілує його у маківку, а він цілує, чуйно прислухаючись, мамин живіт.

"На добраніч", — разом кажуть одне одному мати і син. Їм треба набратися сил, щоб зустріти завтрашній день з гарним настроєм. Попри те, що за вікном час від часу спалахують вогненні траси снарядів, а нічну тишу розрізає тужливий крик сирени. Попри те, що батько завжди посміхатиметься лише з портрета...

Мама твердить, що зневіра — це гріх. Єгор поки що не зовсім у всьому цьому розбирається. Але він вірить мамі, твердо знаючи, що вона ніколи його не обманює.